

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/223/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4414207176
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4414207176.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka, v spore žalobcov: 1. Y. V., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom W. A., C. XXXX/X, zastúpená Združením na ochranu finančného spotrebiteľa OFS, so sídlom Nitra, Petzwalova 12, IČO: 42 205 735, 2. C. V., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom W. A., C. XXXX/X, zastúpený JUDr. Romanom Juríkom, advokátom, so sídlom Nové Zámky, Jazerná 19, proti žalovanému: Express credit, s. r. o., so sídlom Šaľa, Budovateľská 2256/46, IČO: 35 943 939, zastúpený Mgr. Ondrejom Bartošovičom, advokátom, so sídlom Šaľa, ul. P. Pazmáňa 2020/30, o zdržanie sa výkonu záložného práva, o odvolaní žalobcu 2. proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 9. septembra 2015, č. k. 17C/97/2014-182, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej **p o t v r d z u j e .**

V časti týkajúcej sa výroku o povinnosti žalobcov v 1./ a 2./ rade zaplatiť súdny poplatok napadnutý rozsudok **z r u š u j e .**

V časti týkajúcej sa výroku o náhrade trov konania napadnutý rozsudok **z r u š u j e** a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1.1. Okresný súd Nové Zámky (súd prvej inštancie, alebo prvoinstančný súd podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) rozsudkom z 9. septembra 2015, č. k. 17C/97/2014-182 návrh zamietol.

1.2. O trovách konania rozhodol, že navrhovatelia v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť odporcovi titulom náhrady trov konania 450,95 eura k rukám právneho zástupcu odporcu, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia a to do 3 dní po právoplatnosti rozhodnutia.

1.3. Ďalej rozhodol, že navrhovatelia v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet Okresného súdu Nové Zámky súdny poplatok vo výške 99,50 eura z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a to do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil s poukazom na 79 ods. 1, § 80 písm. c/, § 90, § 91 ods. 1, 2, § 151a, § 151b ods. 1, 2, 3, 4, § 151c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“).

3.1. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, navrhovatelia v 1. a 2. rade (ďalej len „žalobcovia v 1. a 2. rade“ v zmysle § 60 CSP - pozn. odvolacieho súdu) sa návrhom (ďalej len „žaloba“ v zmysle

§ 131 CSP - pozn. odvolacieho súdu) doručeným súdu dňa 04. 04. 2014 domáhali voči žalovanému zdržania sa výkonu záložného práva predajom nehnuteľnosti prostredníctvom realitnej kancelárie zo Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti uzavretej medzi žalobcom 1. a žalovaným dňa 06. 05. 2011, predmetom, ktorej sú nehnuteľnosti: byt č. XX nachádzajúci sa na prízemí bytového domu so súpisným číslom XXXX vo vchode č. X na adrese C. XXXX/X v obci W. A., bytový dom so súpisným číslom XXXX je postavený na pozemku evidovanom ako parcela registra „C“ na katastrálnej mape na parcele č. XXX/XX, tak ako to je zapísané na liste vlastníctva č. XXXX katastra nehnuteľností vedeného pre obec a katastrálne územie W. A., vydaného KU W., Správa Katastra W. A., so spoluvlastníckym podielom XXXX/XXXXXX k spoločným častiam, spoločným zariadeniam a príslušenstvu bytového domu tak, ako to je zapísané na LV č. XXXX katastra nehnuteľností vedeného pre obec a katastrálne územie W. A. a spoluvlastníckeho podielu XXXX/XXXXXX k zastavanému pozemku evidovanému ako parcela registra „C“ na katastrálnej mape, a to parc. č. XXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m² tak, ako to je zapísané na LV č. XXXXX katastra nehnuteľností vedeného pre obec a katastrálne územie W. A., vydaného KU W. Správa katastra W. A.; domáhali sa tiež vydania predbežného opatrenia s totožným výrokom ako vo veci samej, pričom predbežné opatrenie žiadali nariadiť až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

3.2. Žalobu odôvodnili tým, že dňa 06. 05. 2011 uzatvorili so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XX/XXXX na sumu 7 800 eur a na zabezpečenie predmetného úveru bola dňa 06. 05. 2011 uzatvorená zmluva o zriadení záložného práva k už vyššie uvedeným nehnuteľnostiam, záložcom bola žalobkyňa 1. Úver si brali z dôvodu splatenia predchádzajúcich úverov, splácali ho až do roku 2013, kedy žalobkyňa 1. utrpela úraz, bola dlhodobo pracovne neschopná. Listom z 21. 01. 2013 žalovaný oznámil výkon záložného práva predajom nehnuteľnosti prostredníctvom realitnej kancelárie. K 04. 04. 2014 uhradili celkom 2 740 eur, nie sú celkom v režime splátkového kalendára. Poukazovali na neprijateľné sankcie, ktoré sú v zmysle § 53 ods. 5 OZ neplatné, avšak bližšie tieto sankcie nepopísali. Nepoznajú výšku nesplateného úveru, za problematické pokladali rôzne poplatky ako poplatok za poskytnutie úveru (čl. I bod 2 zmluvy o úvere), zmluvnú pokutu vo výške 0,1% denne (čl. V bod 2 zmluvy o úvere), poplatky uvedené v čl. 6 zmluvy o úvere indikujúce hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, čím spochybnili výšku pohľadávky. Zmluva obsahuje rozhodcovskú doložku, ktorá je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Poukázali na to, že Občiansky zákonník umožňuje vykonať záložné právo tak, že veriteľ sám určí výšku dlhu a v krátkej lehote po oznámení výkonu záložného práva mu nič nebráni, aby predal záloh dlžníka. Tak sa môže stať, že veriteľ do výšky dlhu zahrnie aj neprijateľné podmienky a nekontroluje to žiadny nezávislý súd, ktorý má bez návrhu zabrániť uspokojeniu pohľadávky z neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve. Vo svojom návrhu poukázali na viacero náleзов Ústavného súdu.

4. Uznesením č. k. 17C97/2014-25 zo 6. mája 2014 súd vyhovel návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a vyzval žalobkyňu 1., aby v lehote 30 dní podala návrh vo veci samej. Podaním z 01. 12. 2014 žalobcovia 1. a 2. oznámili, že trvajú na podanej žalobe z 04. 04. 2014 vo veci samej so znením petitu uvedeným v žalobe a poukázali na naliehavý právny záujem, ktorým je určenie výšky dlhu veriteľom bez akejkoľvek súdnej ochrany, ktorému nič nebráni, aby predal záloh dlžníka po oznámení výkonu záložného práva v krátkej dobe.

5.1. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že medzi žalobcami a žalovaným boli v roku 2011 uzatvorené 3 zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a to zmluva č. XX/XXXX, zmluva č. XX/XXXX a zmluva č. XX/XXXX, na základe ktorých boli žalobcom poskytnuté finančné prostriedky celkom vo výške 13 920 eur a ku každej z týchto zmlúv je uzavretá zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti. Zmluvy o úvere a záložnom práve sú obsahovo totožné, rozdielom je výška úverovanej sumy a totožný je aj predmet zálohu, avšak žalobcovia podali vo vzťahu ku každej zmluve osobitný návrh na vydanie neodkladného opatrenia (boli nariadené Okresným súdom Nové Zámky pod sp. zn. 13C/90/14, 17C/97/14 a 13C/89/2014, ako aj samotné žaloby v nadväznosti na uznesenie č. k. 13C/90/2014, ktoré je vedené pod sp. zn. 16C/101/2014 a v nadväznosti na uznesenie 13C/89/2014 pod sp. zn. 6C/198/2014). Motívom nehospodárneho konania žalobcov bola snaha účelovo prezentovať nižšiu výšku dlhu voči žalovanému, pretože vo vzťahu ku všetkým úverovým zmluvám došlo v dôsledku neplnenia zmluvných podmienok a splátkového kalendára k zosplateniu predmetných úverov a celkový dlh žalobcov na základe 3 úverových zmlúv k 20. 01. 2015 predstavuje sumu 23 760 eur a v čase podania návrhu na vydanie neodkladného opatrenia sumu vyššiu ako 29 000 eur, teda sumu ktorá nie je neprimeraná k hodnote predmetu zálohu. Zmluvy o zriadení záložného práva obsahujú zákonné

náležitosti predpokladané ustanoveniami § 151a a nasl. OZ, majú písomnú formu, v súlade s § 151b ods. 2 OZ, obsahujú určenie zabezpečenej pohľadávky (čl. I) a vymedzenie predmetu zálohu (čl. II odsek 1), v súlade s § 151b ods. 3 OZ obsahujú najvyššiu hodnotu istiny, do ktorej sa pohľadávka zabezpečuje (čl. I ods. 4), pričom je splnená podmienka predpokladaná ustanovením § 151c ods.1 OZ o určiteľnosti hodnoty peňažnej pohľadávky, ustanovenia čl. IV o výkone záložného práva sú v súlade s ust. § 151j OZ, pričom v čl. IV. bod 1 záložných zmlúv sú uvedené možnosti výkonu záložného práva, ktoré sú v súlade s ust. § 151j ods. 1 OZ vrátane predaja nehnuteľnosti prostredníctvom realitnej kancelárie. Po zákonom zosplatnení žalobcom zaslal oznámenie o začatí výkonu záložného práva, ktoré žalobcovia nepopierajú. Doposiaľ predaj nehnuteľností nerealizoval, dňa 16. 01. 2014 odoslal žalobcom výzvu na súčinnosť pri výkone záložného práva vo vzťahu ku všetkým 3 úverom a dňa 10. 02. 2014 opakovanú výzvu na súčinnosť s podrobným rozpisom evidencie vykonaných platieb, a to na základe požiadavky žalobcov. Zmluvy o zriadení záložného práva ako aj proces výkonu záložného práva je v absolútnom súlade s požiadavkami slovenského právneho poriadku.

5.2. Žaloba navyše nespĺňa osobitné náležitosti žaloby. Dodal, že nie je možné dožadovať sa vo veci samej takého istého výroku, keďže nejde o určovací výrok, ani o výrok ukladajúci povinnosť na plnenie, takýto výrok by založil nedefinovateľný stav, kde by nebolo zrejmé, z akého dôvodu, na aký čas je žalovaný povinný zdržať sa výkonu záložného práva, a výsledkom by bolo neurčité rozhodnutie. Žalovaný si doposiaľ neuplatnil žiadnu zmluvnú sankciu (pokuty, úroky z omeškania) a dlžná suma predstavuje len poskytnutú istinu a zmluvne dohodnuté navýšenie úveru bez akejkoľvek zmluvnej pokuty. Žalobcovia v žalobe nešpecifikovali konkrétnu neprijateľnú zmluvnú podmienku ani v čom by mala spočívať jej neprijateľnosť. Namietol aj nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu 2.

6.1. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie, na základe ktorého dospel k záveru, že žaloba žalobcov je nedôvodná. Žalobcovia sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie domáhali zdržania sa výkonu záložného práva predajom nehnuteľnosti prostredníctvom realitnej kancelárie zo Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti, uzavretej medzi žalobkyňou 1. a žalovaným dňa 06. 05. 2011, predmetom, ktorej sú nehnuteľnosti: byt č. XX nachádzajúci sa na prízemí bytového domu so súp. č. XXXX vo vchode č. X na adrese C. XXXX/X v obci W. A., bytový dom so súp. č. XXXX je postavený na pozemku evidovanom ako parcela registra „C“ na katastrálnej mape na parcele č. XXX/XX, tak ako to je zapísané na LV č. XXXX katastra nehnuteľností vedeného pre obec a katastrálne územie W. A., vydaného KU W., L. V. W. A., so spoluvlastníckym podielom XXXX/XXXXXX k spoločným častiam, spoločným zariadeniam a príslušenstvu bytového domu tak, ako to je zapísané na LV č. XXXX katastra nehnuteľností vedeného pre obec a katastrálne územie W. A. a spoluvlastníckeho podielu XXXX/XXXXXX k zastavanému pozemku evidovanému ako parcela registra „C“ na katastrálnej mape, a to parc. č. XXX/XX - zastavané plochy a nádvorcia o výmere XXX m² tak, ako to je zapísané na LV č. XXXXX katastra nehnuteľností vedeného pre obec a katastrálne územie W. A., vydaného KU W. L. katastra W. A. a vydania predbežného opatrenia s totožným výrokom ako vo veci samej.

6.2. Súd vyhovel návrhu o nariadenie neodkladného opatrenia uznesením zo dňa 6.mája 2014, č. k. 17C/97/2014-25 a vyzval žalobkyňu 1. na podanie žaloby vo veci samej, pričom v odôvodnení uznesenia neodkladného opatrenia poukázal na to, že žaloba má smerovať voči platnosti právnych úkonov. Žalobkyňa 1. takúto žalobu vo veci samej nepodala a podaním z 01. 12. 2014 sa vyjadрила, že žaloba je dostatočne zdôvodnená.

7.1. Súd prvej inštancie žalobu žalobcov 1. a 2. zamietol s poukazom na ustanovenie § 80 OSP a s poukazom na § 79 ods. 1 OSP. Uviedol, že výrok, ktorým sa žalobcovia domáhali zdržania sa výkonu záložného práva je výrokom typickým pre predbežnú úpravu pomerov medzi stranami sporu, ktorej súd vyhovel vydaním neodkladného opatrenia. Uvedený výrok ako výrok vo veci samej je neprípustný z dôvodu neurčitosti a nedostatku časového vymedzenia a ďalších skutočností, pretože neukladá strane sporu konkrétnu povinnosť na určité plnenie a v dostatočnom rozsahu neurčuje, či tu určitý vzťah alebo právo je alebo nie. Žalobný návrh nespĺňa osobitné náležitosti žaloby a nezodpovedá ani jednému z výrokov podľa § 80 OSP, pričom nejde ani o určovací návrh, ani o výrok ukladajúci povinnosť na plnenie, ktorý výrok zároveň nemá ukladať obsahovo rovnaké povinnosti ako výrok neodkladného opatrenia, pretože by založil nedefinovateľný právny stav, z ktorého by ani nebolo zrejmé, dokedy sa má žalovaný zdržať výkonu záložného práva. Podkladom pre možné spochybnenie, resp. zneplatnenie výkonu záložného práva, by mala byť neplatnosť záložnej zmluvy, prípadne neplatnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V takomto prípade, by však žalobcovia museli preukázať neplatnosť záložnej zmluvy ako takej,

alebo absolútnu neplatnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá by mala za následok neplatnosť záložnej zmluvy ako zmluvy akcesorickej. Žalobcovia takúto žalobu nepodali a súdu nepreukázali, ani nepoukázali na neplatnosť konkrétneho ustanovenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo záložnej zmluvy.

7.2. Zároveň poukázal na to, že riadne označenie všetkých strán sporu ako nositeľov práv a povinností je hmotnoprávnou podmienkou podanej žaloby na uplatnenie práva na súdnu ochranu a je úzko spojené s procesným postupom súdu, ktorý si strana zvolila a za ktorý nesie sama zodpovednosť prejavujúcu sa v neúspechu jej žaloby. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobkyňa 1. mohla mať záujem na určení platnosti právnych úkonov, a to záložnej zmluvy z 06. 05. 2011, keďže predmetom konania je výkon záložného práva k nehnuteľnostiam v jej výlučnom vlastníctve. Žalobca 2. nepreukázal žiadny právny vzťah k predmetu zálohu, a teda nebola preukázaná ani jeho aktívna vecná legitímácia na podanie žaloby. S poukazom na uvedené súd rozhodol tak, ako uviedol vo výrokovej časti rozhodnutia.

8. V súvislosti s platnosťou záložnej zmluvy z 06. 05. 2011, uzatvorenej medzi žalobkyňou 1. ako dlžníčkou a žalovaným ako záložným veriteľom, aj napriek tomu, že súd nebol povinný skúmať obsah a znenie samotnej zmluvy vzhľadom na predmet konania, konštatoval, že po preskúmaní uvedenej záložnej zmluvy zistil, že bola uzatvorená v zmysle platných ustanovení Občianskeho zákonníka, spĺňa náležitosti uvedené v § 151a a nasl. OZ a k výkonu záložného práva došlo v súlade s Občianskym zákonníkom, pričom výkon súdnej kontroly výkonu záložného práva nie je upravený v žiadnom ustanovení slovenského právneho poriadku, v dôsledku čoho nie je možné sa takejto kontroly ani domáhať a z tohto dôvodu poukazovať na neplatnosť výkonu záložného práva. Slovenský právny poriadok v súvislosti s výkonom záložného práva umožňuje domáhať sa ochrany v prípade porušenia práv súvisiacich s výkonom záložného práva, a to podaním žaloby o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, resp. žaloby o určenie neplatnosti právnych úkonov.

9.1. O trovách konania prvoinštančný súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP a žalovanému úspešnému v konaní priznal plnú náhradu trov konania vo výške 450,95 eura. Žalovanému vznikli trovy, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia za úkony - prevzatie a príprava zastúpenia podľa § 13a ods. 1 písmeno a/ Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „citovanej vyhlášky“), písomné podanie na súd vo veci samej podľa § 13a ods. 1 písm. c/ vyhlášky, účasť na pojednávaní dňa 18. 02. 2015, 09. 09. 2015 podľa § 13a ods. 1 písm. d/ vyhlášky, t. j. za 4 úkony právnej pomoci po 61,87 eura v roku 2014 a 64,53 eura v roku 2015 podľa § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky a 1 x 8,04 eura režijný paušál za rok 2014 a 3 x 8,39 eura režijný paušál za rok 2015. Súd priznal právnenému zástupcovi náhradu za stratu času vo výške 55,92 eura, pretože v zmysle ustanovenia § 17 ods. 1 citovanej vyhlášky č. 655/2004 Z. z. patrí obhajcovi náhrada za stratu času vo výške jednej šesťdesiatiny výpočtového základu, ktorá predstavovala v roku 2015 sumu 13,98 eura za každú aj začatú polhodinu (4 x 13,40 eura). Ďalej priznal obhajcovi vyúčtované cestovné z U. do W. A. a späť vo výške 33,44 eura, vzdialenosť 66 km, a to osobným motorovým vozidlom, ktorého spotreba pohonných hmôt uvedená v technickom preukaze je 6,5 l/100 km, cena nafty 1,114 eura/1 liter dňa 18. 02. 2015 a 1,050 eura/1 liter dňa 09. 09. 2015, opotrebovanie vozidla podľa opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny č. 632/2008 z 18. 12. 2008, ktoré je stanovené v sume 0,183 eura.

9.2. V zmysle § 2 ods. 1 a § 5 odsek 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch (ďalej len „ZoSP“) zaviazal súd žalobcov na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu a vydanie neodkladného opatrenia v zmysle položky 1 písm. b/ a c/ a sadzobníka Zákona o súdnych poplatkoch a s poukazom na to, že v danej veci nešlo o konanie spotrebiteľa domáhajúceho sa práva podľa osobitného zákona.

10.1. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca 2., žiadajúc odvolací súd, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alebo alternatívne, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie. Odvolanie odôvodnil s poukazom na § 205 ods. 2 písm. a/ OSP v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ OSP, teda z dôvodu nesprávneho právneho posedenia veci, ktorého sa súd dopustil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav veci; s poukazom na § 205 ods. 2 písm. d/ OSP - súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a taktiež aj s poukazom na § 205 ods. 2 písm. h/ OSP.

10.2. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za nepreskúmateľné z dôvodu nedostatkov v odôvodnení rozhodnutia, pričom nie je zrejmé, čo bolo dôvodom zamietnutia žaloby. Do pozornosti odvolacieho súdu dal Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 243/07-25. Nestotožnil sa so záverom súdu ohľadom formálnych nedostatkov žaloby, pretože ide zjavne o určovaciu žalobu, na podanie ktorej je daný naliehavý právny záujem s ohľadom na povahu veci, keďže žalobcovia sa domáhajú ochrany svojho vlastníckeho práva a práva na nedotknuteľnosť osoby. V tomto smere poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 M Cdo 1/2009, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 219/2007 a uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/84/2011.

10.3. V súvislosti s konštatovaním súdu, že žiaden právny predpis neupravuje súdnu kontrolu výkonu záložného práva dospel k záveru o extrémnej arbitrárnosti prvoinštančného rozsudku. Rozhodnutie sa javí ako hrubo porušujúce zásadu zákazu denegatio iustitiae. Problematika výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby má v právnom poriadku Slovenskej republiky nedostatky. Do pozornosti dal uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 23/2014, ktorým odmietol návrh Okresného súdu Pezinok o vyslovení nesúladu § 7 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách s Ústavou SR. Prvoinštančný súd neprihliadal na neplatnosť záložnej zmluvy, hoci i čiastočnú, pričom tak mal urobiť aj bez iniciatívy žalobcov. Poukázal na ex offo posudzovanie neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. V tomto smere citoval § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

10.4. Pokiaľ ide o výrok o trovách konania vytykal súdu, že neprihliadol na to, že si žalobcovia podanou žalobou bránili svoje základné práva. Neprihliadol ani na to, že žalobcovia sú vo vzťahu k žalovanému spotrebiteľmi. Vychádzajúc z dikcie § 150 ods. 1 OSP sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, podľa ktorých by súd ani v prípade, že sú žalobe nevyhovie, nemal žalovanému priznať náhradu trov konania.

10.5. V časti výroku o povinnosti žalobcov zaplatiť súdny poplatok súd prvej inštancie porušil § 4 ods. 2 ZoSP, a to z už uvedeného dôvodu, teda že žalobcovia sú vo vzťahu k žalovanému spotrebiteľmi, so žalovaným uzavreli spotrebiteľskú zmluvu (zmluvu o zriadení záložného práva) vykazujúcu znak individuálne nedojednávanej spotrebiteľskej zmluvy.

11.1. K odvolaniu žalobcu 2. sa písomne vyjadril žalovaný, uvádzajúc, že sa v celom rozsahu stotožňuje s napadnutým rozsudkom, ako aj jeho odôvodnením. Odvolanie považuje za nedôvodné. Poukázal na to, že so žalobcami uzavrel tri zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorých im boli celkovo poskytnuté finančné prostriedky vo výške 13 920 eur. Ku každej zmluve je zriadená samostatná zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti, zmluvy sú obsahovo totožné a obsahujú ten istý predmet zálohu. Žalobcovia v hrubom rozpore so zásadou hospodárnosti konania podali ku každej zmluve osobitný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré boli nariadené v konaní vedenom pod sp. zn. 13C/90/2014, sp. zn. 17C/97/2014 a sp. zn. 13C/89/2014. Následne podal samostatné žaloby, o ktorých sa vedú konania pod sp. zn. 16C/101/2014, 6C/198/2014 a sp. zn. 17C/97/2014. Žaloby sú takmer identické. Návrhy na nariadenie neodkladného opatrenia v konaní vedenom pod sp. zn. 13C/89/2014 a sp. zn. 13C/90/2014 vzali žalobcovia späť a konanie vo veci samej vedené pod sp. zn. 6C/198/2014 skončilo právoplatným zamietnutím žaloby. V súčasnosti nie je platné žiadne neodkladné opatrenie, pretože v predmetnej veci nebola žaloba podaná. Opätovne poukázal na uzavreté zmluvy, plnenie z týchto zmlúv a porušovanie povinností dlžníkov, postup zosplatnenia. Záložné zmluvy obsahujú všetky zákonné náležitosti, preto ich nemožno vyhodnotiť ako neplatné. Zdôraznil, že žaloba neobsahuje všetky podstatné náležitosti, žalobcovia neopísali skutočný stav veci a úmyselne niektoré skutočnosti, ktoré sú v ich neprospech zamlčali. Taktiež neodôvodnili, prečo by malo byť záložné právo v rozpore so zákonom, prečo je zmluva o zriadení záložného práva neplatná. Dožadovali sa len výroku o zdržaní sa záložného práva a rovnakého výroku sa domáhali v rámci návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorému bolo vyhovené. V zmysle podanej žaloby nejde o určovací výrok, ani o výrok ukladajúci povinnosť na plnenie a takýto výrok by založil nedefinovateľný právny stav, kde by nebolo zrejmé, z akého dôvodu, na aký čas a za akých podmienok je žalovaný povinný zdržať sa výkonu záložného práva. Žalobcovia nešpecifikovali ani žiadnu konkrétnu neprijateľnú zmluvnú podmienku v uzavretých zmluvách.

11.2. Žalovaný dodal, že k výkonu záložného práva došlo v súlade so záložnou zmluvou a Občianskym zákonníkom. Pokiaľ ide o rozhodnutia Ústavného súdu ČR, na ktoré žalobcovia poukazovali, tieto nemožno na predmetný skutkový a právny stav aplikovať. V súvislosti s námietkami ohľadom

neprimeranosti hodnoty zálohu a zabezpečovanej pohľadávky uviedol, že celkový dlh žalobcov voči žalovanému predstavuje sumu vyššiu ako 23 000 eur a právna úprava z júla 2014 umožňuje postihnúť či už exekúciou alebo dobrovoľnou dražbou nehnuteľnosť v prípade, ak dlžná suma predstavuje 2 000 eur. Ustanovenia Občianskeho zákonníka o záložných zmluvách ako obligatórnu náležitosť vyžadujú len určenie hodnoty zabezpečovanej pohľadávky, pričom táto suma nemusí korešpondovať s hodnotou založenej veci. Vzhľadom k tomu je zrejmé, že hodnota zálohu určeného v zmluve nemusí zodpovedať hodnote zabezpečenej pohľadávky a určenie hodnoty zálohu nie je náležitosťou, ktorú možno sankcionovať neplatosťou záložnej zmluvy.

11.3. V súvislosti s predmetom žaloby, teda návrhu na rozhodnutie o zdržaní sa výkonu záložného práva má za preukázané, že žalobcovia neuniesli dôkazné bremeno, keď žiadnu neplatosť nepreukázali a ani sa jej ani nedomáhali. Súd prvej inštancie aj napriek tomu v závere svojho rozhodnutia konštatoval, že nad rámec žaloby preskúmal záložnú zmluvu a zistil, že je uzavretá v zmysle platných ustanovení Občianskeho zákonníka a spĺňa všetky náležitosti uvedené v § 151a a nasl. Občianskeho zákonníka a k výkonu záložného práva došlo v súlade s Občianskym zákonníkom.

11.4. Žalovaný poznamenal, že k výkonu záložného práva doposiaľ nedošlo, pretože reálne nemá záujem speňažiť nehnuteľnosť vo vlastníctve žalobkyne 1. a oznámenie o výkone záložného práva použil na to, aby žalobcov prinútil splácať svoj dlh, čo v roku 2014 aj dosiahol. V konaní namietol aj aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu 2., ktorý nie je vlastníkom založenej nehnuteľnosti, preto nie je oprávnený sa čohokoľvek domáhať vo vzťahu k záložnému právu. Odvolanie ním podané možno považovať za odvolanie podané neoprávnenou osobou. Námietku odvolateľa ohľadom nepreskúmateľnosti považuje za nedôvodnú, pretože súd prvej inštancie rozhodnutie náležite odôvodnil a navyše ex offo vykonal kontrolu zmlúv a nenašiel v nich žiadne ustanovenia, ktoré by boli v rozpore so zákonom. Nestotožnil sa ani s argumentáciou odvolateľa, že ide o určovaciu žalobu, pretože predmetom konania nie je určenie, či tu určité právo alebo právny vzťah je alebo nie je. Žaloba by nevyriešila vzťahy medzi stranami s konečnou platnosťou. Vo vzťahu k naliehavosti právneho záujmu odvolateľ nesprávne tvrdil, že sa s ním súd nevysporiadal, pretože súd žalobu nezamietol z dôvodu nepreukázania naliehavého právneho záujmu, ktorým sa navyše zaoberal vo vzťahu k žalobkyni 1. a vo vzťahu k žalobcovi 2. konštatoval jeho absenciu. Záverom dodal, že súd dospel k záveru, že zmluva, ktorú posúdil ako celok neobsahuje žiadne neprijateľné zmluvné podmienky, pričom žalobca v priebehu celého konania (ani odvolacieho) žiadnu neprijateľnú zmluvnú podmienku nepreukázal.

12. Námietky smerujúce proti výroku o trovách konania s tým, že mal súd prvej inštancie prihliadnúť na dôvody hodné osobitného zreteľa, považuje za nedôvodné a rozhodnutie súdu za súladné s platnou právnou úpravou. V predmetnej veci neexistujú žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa a navyše poukázal aj na nehospodárnosť konania žalobcov, ktorí podal tri samostatné žaloby. Rovnako tak pokiaľ ide o výrok o povinnosti žalobcov zaplatiť súdny poplatok, v predmetnej veci nejde o poskytnutie ochrany podľa Zákona o ochrane spotrebiteľa tak, ako to predpokladá § 4 ods. 2 ZoSP. Záverom si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

13. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario CSP, keď v zmysle § 219 ods. 3 za použitia § 378 ods. 1 CSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke krajského súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu 2. nie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o veci samej podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

14.1. S účinnosťou od 01. 07. 2016, prijatím zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, došlo v súlade s § 473 CSP k zrušeniu zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Nová právna úprava dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikovateľnosti procesnoprávných noriem, ktorý znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to aj na konania začaté pred dňom účinnosti CSP s ustanovenými výnimkami z tohto základného pravidla.

14.2. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

14.3. Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

15.1. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

15.2. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 187 ods. 2 CSP).

16. Konceptia zjednodušeného rozhodnutia odvolacieho súdu v zmysle § 387 ods. 2 CSP vychádza zo situácie, že ak odvolací súd zastáva názor, že súd prvej inštancie nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa správne argumentačne vysporiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, v takom prípade nemusí vyhotovovať štandardné rozhodnutie s náležitosťami podľa § 220 CSP, ale obmedzí sa len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd zároveň môže doplniť ďalšie dôvody na zdôraznenie správnosti preskúmaného rozhodnutia. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

17. Súd prvej inštancie v preskúmanej veci správne zistil skutkový stav veci, skutkové zistenia sú postačujúce aj pre odvolací súd, správne tiež aplikoval právne predpisy a vo veci samej aj správne a v súlade so zákonom rozhodol, preto sa odvolací súd v zmysle § 387 ods. 2 CSP stotožňuje s presvedčivými a správnymi závermi napadnutého rozhodnutia rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí zvyšku žaloby, uvedenými v jeho odôvodnení.

18. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

19.1. Na margo vecnej správnosti odvolaním napadnutého rozsudku odvolací súd, preskúmajúc odvolanie žalobcu 2. z obsahu spisu zistil, že žalobcovia 1. a 2. sa žalobou doručenu súdu prvej inštancie dňa 04. 04. 2014 domáhali vydania neodkladného opatrenia, ktorým súd uloží žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva predajom nehnuteľnosti prostredníctvom realitnej kancelárie k nehnuteľnostiam špecifikovaným v podanej žalobe, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

19.2. Zároveň sa domáhali vydania rozsudku, ktorým súd žalovanému uloží povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva predajom nehnuteľnosti prostredníctvom realitnej kancelárie zo Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti uzavretej medzi žalobkyňou 1. a žalovaným dňa 06. 05. 2011, predmetom ktorej sú nehnuteľnosti špecifikované v podanej žalobe. Žalobný nárok odôvodnili s poukazom na uzavretie Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 17/2011, na základe ktorej im bol poskytnutý úver vo výške 7 800 eur s tým, že celkovo sú povinní zaplatiť sumu 16 080 eura, pričom žalobkyňa 1. a žalobca 2. Zmluvu uzavreli ako spoludlžníci. K uvedenej zmluve bola zároveň uzavretá Zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti medzi žalobkyňou 1. ako výlučnou vlastníčkou zálohu a žalovaným ako záložným veriteľom. Keďže žalobcovia svoj dlh riadne neuhradili, žalovaný zosplatnil úver a doručil im oznámenie o začatí výkonu záložného práva podľa § 151j ods. 1 a nasl. žalovaný opakovane žalobcov vyzýval na súčinnosť podľa § 151m ods. 4 a nasl. OZ pri výkone záložných práv záložným veriteľom rozpisom jednotlivých platieb.

19.3. Súd prvej inštancie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel a nariadil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva na zabezpečenie Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 17/2011 z 06. 05. 2011 k nehnuteľnostiam špecifikovaným v žalobe, a to až do právoplatného skončenia

konania vo veci samej. Zároveň žalobkyni 1. uložil povinnosť, aby v lehote do 30 dní od doručenia uznesenia podala na súde žalobu vo veci samej. Konanie v časti o nariadenie neodkladného opatrenia voči žalobcovi 2. zastavil. V odôvodnení tohto uznesenia súd prvej inštancie poukázal na to, že „Z predložených listinných dôkazov a odôvodnenia návrhu vyplýva, že navrhovateľka sa v konaní vo veci samej mieni domáhať neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 17/2011 zo dňa 06.05.2011 a súvisiacich zmlúv, a teda ja zmluvy o zriadení záložného práva zabezpečujúceho pohľadávku navrhovateľky v 1. rade zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom preukázateľne odporca na základe oznámenia o začatí výkonu záložného práva zo dňa 21.01.2013 pristúpil k výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam, súd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel, nakoľko v prípade neupravenia vzájomných vzťahov medzi účastníkmi by bolo vážne ohrozené právo navrhovateľky v 1. rade domáhať sa určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a záložnej zmluvy“. Súčasne v zmysle § 76 ods. 3 O.s.p. uložil navrhovateľke v 1. rade v lehote 30 dní odo dňa doručenia uznesenia podať návrh vo veci samej. Toto rozhodnutie v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 22. augusta 2014, sp. zn. 5Co/612/2014 z 22. augusta 2014, nadobudlo právoplatnosť dňa 27. októbra 2014. Žalobkyňa 1. žalobu v zmysle povinnosti jej uloženej neodkladným opatrením nepodala. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom o zamietnutí žaloby žalobcov a zároveň im uložil povinnosť zaplatiť trovy konania žalovanému, rovnako tak aj súdny poplatok za podanú žalobu.

20.1. Odvolací súd v zmysle § 379 a § 380 CSP viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania sa plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie vo veci samej, keďže bola jeho argumentácia vecne správna, objektívna, presvedčivá a v neposlednom rade v súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu SR ako aj nálezmi Ústavného súdu SR. Mal za to, že všetky dôvody, ktoré žalobca 2. uvádzal v odvolaní vyriešil už súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, pričom rozhodnutia prvoinštančného a odvolacieho súdu nie je možné posudzovať izolovane, pretože prvoinštančné a druhoinsťančné konanie tvoria jeden celok.

20.2. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie týkajúce sa žalobcom 2. v odvolaní namietaných skutočností je vyčerpávajúce, správne skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská účastníkov konania k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že žalobcovia sa s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie nestotožňujú neznamená, že jeho zdôvodnenie nezodpovedá požiadavkám, ktoré na túto časť rozhodnutia kladie vyššie citované zákonné ustanovenie. Súd prvej inštancie totiž zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobu zamietol.

21.1. Odvolací súd sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorý zamietol žalobu žalobcov z viacerých dôvodov, a to z dôvodu, že sa žalobcovia domáhali vydania rozsudku, ktorý je totožný s predbežnou úpravou, pričom z formulácie tohto žalobného návrhu je zrejmé, že sa ním môže poskytnúť len dočasná ochrana pred výkonom záložného práva, taktiež z dôvodu, že žalobkyňa 1., ktorej bolo neodkladným opatrením uložené, aby v lehote do 30 dní od doručenia uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia podala žalobu vo veci samej s tým, že bola poučená o tom, že žalobou sa treba domáhať určenia neplatnosti právneho úkonu - zmluvy o zriadení záložného práva alebo zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

21.2. Aj podľa uznesenia Krajského súdu v Prešove z 26. mája 2011, sp. zn. 6Co/84/2011 „Formulácia predbežného opatrenia by v zásade nemala kopírovať žalobný návrh. Ak sa však účel dočasnej ochrany nedá inak dosiahnuť, než rovnakým výrokom ako vo veci samej, musí uvedená formalistická požiadavka ustúpiť“.

21.3. V preskúmvanej veci sa však žalobcovia vo veci samej domáhali vydania rovnakého výroku rozsudku, aký bol aj výrok uznesenia uvedený v predbežnom opatrení súdu, čo bol jeden z dôvodov zamietnutia žaloby vo veci samej a ďalším dôvodom bola skutočnosť, že žalobkyňa v 1. rade nepodala žalobu vo veci samej, a to či už neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva alebo neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. S uvedenými dôvodmi sa odvolací súd nielenže stotožňuje, ale na ne aj v

celom rozsahu poukazuje a nebude ich znovu opakovať. Na podporu správnosti odvolací súd, vzhľadom aj na ďalšie námietky odvolateľa poukazuje na nasledovné skutočnosti.

22. Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené nezistil pochybenie na strane súdu prvej inštancie, ktorý zamietol žalobu z dôvodu, že žalobný návrh vo veci samej je totožný s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom z formulácie tohto návrhu vyplýva len možnosť poskytnutia dočasnej úpravy pomerov strán sporu, ktorá má však len dočasný charakter, keďže žalobcovia sa domáhali zdržania sa výkonu záložného práva. Takýto výrok sa vzťahuje len k poskytnutiu predbežnej, neodkladnej ochrany, ktorým je potrebné zamedziť zásahu do práv a právom chránených záujmov, prípadne vzniku ťažko odstrániteľnej škody, kým súd v konaní vo veci samej rozhodne definitívnym spôsobom. Správne teda dospel k záveru, že výrok predbežného opatrenia (v súčasnosti neodkladného opatrenia) nemôže byť v zásade totožný s výrokom rozhodnutia vo veci samej, pričom obsahová zhoda výroku prípadného predbežného opatrenia s výrokom navrhovaného meritórneho rozhodnutia neznamena nenávratnosť stavu vytvoreného predbežným opatrením. Základným účelom neodkladného opatrenia by malo byť udržanie právneho a skutkového stavu, ktorý existoval v minulosti, a ktorý bol narušený konaním niektorej zo strán sporu. V konečnom dôsledku je účelom to, aby ohrozená strana mohla spor začať alebo mohla už v začatom spore nerušene pokračovať bez toho, aby sa obávala, že zdĺhavosť súdneho konania nebude mať v konečnom dôsledku za následok vznik škody, či inej ujmy vyvolanej konaním protistrany.

23.1. Podľa súčasnej úpravy o neodkladných opatreniach uvedenej v Civilnom sporovom poriadku, a to konkrétne podľa ust. § 330 ods. 2 ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej. Kritériom pre akceptovateľnosť takéhoto rozhodnutia je to, že totožnosť výrokov pripúšťa povaha veci. Súd má vždy v konkrétnej veci vyhodnotiť, či povaha prejednávanej veci pripúšťa taký výrok vo veci samej, aký obsahuje aj právoplatný výrok predbežného opatrenia, resp. teraz neodkladného opatrenia.

23.2. Poukazujúc na uvedené skutočnosti odvolací súd pri preskúmaní dôvodnosti podaného odvolania nezistil pochybenie v procesnom postupe alebo rozhodovacej činnosti súdu prvej inštancie. Žalobkyňa 1. ako výlučná vlastníčka nehnuteľnosti, ktorá je zálohom na zabezpečenie peňažných pohľadávok vyplývajúcich zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere č. XX/XXXX, XX/XXXX a XX/XXXX a na základe zmluvy o zriadení záložného práva, bola poučená o nedostatku žalobného návrhu, o jeho neurčitosti a nesprávnej formulácii vo vzťahu k tomu, čoho sa podanou žalobou domáha. Súd prvej inštancie zrozumiteľne uviedol v uznesení o nariadení neodkladného opatrenia, že za predpokladu, že chce zabrániť výkonu záložného práva, ktoré môže žalovaný realizovať za účelom uspokojenia svojej zabezpečenej pohľadávky, je potrebné, aby podala žalobu o určenie neplatnosti Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a k nej súvisiacich zmlúv, t. j. Zmluvy o zriadení záložného práva. Žalobkyňa 1. žalobu nepodala, v dôsledku čoho zanikla dočasná úprava vo forme neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie predvolal žalobcov dňa 27. 10. 2014 na informatívny výsluch, na ktorom chcel zistiť, či na podanej žalobe trvajú, resp. ju berú späť, a to s ohľadom na nariadené neodkladné opatrenie, v ktorom bola žalobkyňa 1. uložená povinnosť podať žalobu vo veci samej, avšak taká žaloba podaná nebola. Žalobcovia sa na výsluch dostavili, ale po oboznámení sa s dôvodom predvolania sa k veci odmietli vyjadriť a následne súdu zaslali svoje vyjadrenie, že na podanej žalobe trvajú, pretože žalobný návrh je dostatočne obsiahnutý v už podanej žalobe v predmetnej veci.

24.1. S poukazom na vyššie uvedený ľahostajný postup žalobcov vo vzťahu k uplatneniu svojich práv odvolací súd nemôže konštatovať iné, ako to, čo už uviedol súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní. Žalobcovia aj napriek dobre mieneným usmerneniam súdu prvej inštancie ohľadom procesného postupu na ochranu svojich práv, zaujali skôr odmietavý postoj, trvajú výlučne na tom, že podaná žaloba je právne perfektná, v dôsledku čoho musia niesť aj riziko neúspechu v predmetnom spore.

24.2. Ak by súd vyhovel žalobe tak, ako to žalobcovia žiadali, toto rozhodnutie by bolo popieraním práva žalovaného upraveného v ustanovení § 151j ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého „Ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže záložný veriteľ začať výkon záložného práva. V rámci výkonu záložného práva sa záložný veriteľ môže uspokojiť spôsobom určeným v zmluve alebo predajom zálohu na dražbe podľa osobitného zákona, alebo

domáhať sa uspokojenia predajom zálohu podľa osobitných zákonov, ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak“.

24.3. Došlo by tiež k popretiu obsahu samotnej Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 24.9.2007, a to konkrétne článku VI., z ktorého výslovne vyplýva dojednanie zmluvných strán o oprávnení záložného veriteľa - žalovaného rade v prípade, že pohľadávka uvedená v článku II. tejto zmluvy nie je riadne a včas splnená, začať výkon záložného práva, a to priamym predajom zálohu, predajom zálohu na verejnej dražbe, výkonom rozhodnutia alebo exekúciou voči založeným nehnuteľnostiam podľa osobitných

25. Žalobcovia opakovane poukazovali okrem iného na neprijateľnosť zmluvných podmienok v Zmluve o spotrebiteľskom úvere, konkrétne však neuviedli, o aké neprijateľné zmluvné ide a v čom ich neprijateľnosť spočíva. Keďže predmetom konania bolo uloženie povinnosti zdržať sa výkonu záložného práva a nie určenie neplatnosti či už zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo zmluvy o zriadení záložného práva, súd prvej inštancie nemohol nad rámec podanej žaloby uvedené preskúmať, keďže žalobcovia predmet konania a rozsah preskúmvacej činnosti súdu vymedzili v podanej žalobe.

26. Námietky ohľadom nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd považuje za bezpredmetné, rovnako tak ako námietky, v zmysle ktorých súd prvej inštancie nesprávne posúdil absenciu naliehavého právneho záujmu, keďže uvedené nebolo dôvodom, pre ktorý súd prvej inštancie žalobu žalobcov zamietol. Navyše odvolací súd zdôrazňuje, že aj napriek Oznameniu žalovaného o začatí výkonu záložného práva predajom nehnuteľností, doposiaľ k takémuto jeho konaniu neprišlo. Pokiaľ ide o námietku odvolateľa, že súd prvej inštancie nesprávne dospel k záverom ohľadom nemožnosti domáhať sa ochrany v prípade práv súvisiacich s výkonom záložného práva, odvolací súd nepovažuje za potrebné sa s tou námietkou zaoberať, a to z dôvodu, že súd prvej inštancie to konštatoval nad rámec preskúmania vychádzajúc pritom z predmetu konania. Na týchto tvrdeniach navyše súd prvej inštancie nezaložil svoju argumentáciu a na základe nej nedospel k záveru o nedôvodnosti podanej žaloby, preto je rozhodnutie v uvedenej časti právne bezvýznamné.

27. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej ako vo výroku vecne správny potvrdil.

28. V súvislosti s odvolaním žalobcov v 1. a 2. rade v časti proti výroku rozsudku o povinnosti žalobcov v 1. a 2. rade zaplatiť súdny poplatok, odvolací súd dospel k záveru o dôvodnosti podaného odvolania, preto v tejto časti napadnutý rozsudok podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP ako vecne nesprávne zrušil.

29.1. Podľa § 4 ods. 2 písm. za/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov ďalej len „ZoSP“) účinného v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie, od poplatku je oslobodený spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu.

29.2. Poznámka pod čiarou k odkazu 4aa) odkazuje napríklad na § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Ustanovenie § 4 ods. 2 bolo doplnené o písmeno za/ novelou uskutočnenou zákonom č. 465/2009 Z. z. s účinnosťou od 1. januára 2009, a to na návrh výborov Národnej rady SR. V doplňujúcom návrhu na odôvodnenie tejto zmeny uviedli, že táto zmena súvisí aj s posilnením súdnej ochrany spotrebiteľa v Občianskom súdnom poriadku. Výbory Národnej rady SR dodali, že rozsah osobného oslobodenia od súdnych poplatkov sa touto novelou rozširuje aj na spotrebiteľa, ktorý sa domáha ochrany svojho práva v praxi najmä podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.

30.1. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa sa spotrebiteľ môže proti porušiteľovi domáhať na súde ochrany svojho práva. Združenie (právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa) sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

30.2. Osobitným predpisom, ktorý predpokladá ustanovenie § 4 ods. 2 písm. za/, môže byť každý, či už hmotnoprávny, alebo procesnoprávny predpis, podľa ktorého môže spotrebiteľ uplatniť svoje právo. Keďže účastník musí požívať status spotrebiteľa, musí mať jeho právo základ v spotrebiteľskej zmluve, keďže Občiansky zákonník považuje za spotrebiteľa každú fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ (podnikateľ) so spotrebiteľom (nepodnikateľ), čiže napríklad zmluva o úvere, zmluva o pripojení, kúpna zmluva, poisťná zmluva, zmluva o preprave, zmluva o výkone správy domu a pod.

31.1. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24. júna 2013, sp. zn. 4 Obdo 45/2012, v ktorom, okrem iného, uviedol, že v zmysle § 4 ods. 2 písm. za/ je od poplatku oslobodený spotrebiteľ v sporoch, ktoré vznikli zo spotrebiteľskej zmluvy, a v každom konaní, ktoré má základ v spotrebiteľskej zmluve.

31.2. Odvolací súd s poukazom na uvedené pokladá za jednoznačne preukázané, že predmet konania tak, ako ho vymedzili žalobcovia možno definovať ako konanie, v ktorom spotrebiteľa uplatňujú svoje právo zo spotrebiteľskej zmluvy, keďže v tomto konaní vystupujú v postavení spotrebiteľov, a preto im prvoinštančný súd nesprávne uložil poplatkovú povinnosť.

32.1. V súvislosti s rozhodnutím súdu prvej inštancie ohľadom výroku o trovách konania, odvolací súd dospel k záveru, že tento výrok rozsudku je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie, pretože sa jednak vôbec nevysporiadal s trovami predbežného opatrenia, hoci vo výroku III. uznesenia o nariadení predbežného opatrenia zo dňa 6. mája 2014, č. k. 17C/97/2014-25 rozhodol, že o náhrade trov predbežného opatrenia bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí vo veci samej, čo odôvodnil s poukazom na ust. § 145 O.s.p. a tiež sa vôbec nezaoberal v čase vydania napadnutého platným a účinným ustanovením § 150 ods. 1, v zmysle ktorého „Ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosť a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť“.

32.2. Aplikácia ustanovenia § 150 OSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádzala v čase rozhodovania súdu prvej inštancie o náhrade trov konania do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov konania, a tiež na okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní. Nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich hľadísk je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprimeraná tvrdosť voči účastníkovi a aby neodporovalo dobrým mravom.

33.1. Súd prvej inštancie, vzhľadom k skutkovým okolnostiam zo strany žalobcov ohľadne ich majetkových pomerov bol povinný aj ex offo skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Ustanovenie § 150 O.s.p. preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. Zo slovného znenia uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že ide o ustanovenie výnimočné, ktoré má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadnuť k zvláštnostiam jednotlivých konkrétnych prípadov a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých účastníkov konania a je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale je nutné zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Významnými z hľadiska aplikácie § 150 OSP sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj účastníkov v priebehu konania a pod. Tieto okolnosti neboli zo strany súdu prvej inštancie vôbec

skúmané, preto odvolací súd rozhodol o zrušení výroku napadnutého rozhodnutia a vrátení veci v tejto zrušenej časti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

33.2. Odvolací súd poukazuje na to, že aj podľa súčasnej právnej úpravy, a to podľa ust. § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Toto ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti a na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu

33.3. Až po odstránení vytýkaných nedostatkov, a to po preskúmaní, či na strane žalobcov v tejto veci existujú dôvody hodné osobitného zreteľa na nepriznanie náhrady trov konania, a tiež po zohľadnení okolností, ktoré viedli žalobcov k uplatneniu nárokov na súde, zohľadnení postoja strán sporu a zohľadnení úspechu žalobcov vo veci predbežného opatrenia rozhodne o náhrade trov konania, vrátane trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP). Právny názor odvolacieho súdu je pre súd prvej inštancie právne záväzný (§ 391 ods. 2 CSP).

34. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).